

Фестывальны дзённік

СВЯТА АКРЫЛЕННЯ

(Працяг. Пачатак на 1-стар.)

Карціны маладых мастакоў выклікалі ціка-
васць у наведальнікаў выставачнай залы ГДУ.

ішлі сюды студэнты, выкладчыкі, ўдзельнікі і гості фестываля.

РАЗВІТАЛІСЯ, КАК СУСТРЭЦЦА ЗНОУ

Расставанне заўсёды прыносіць у душу сумныя ноткі. Адчувалі іх на цырымоніі ўрачыстага закрыцца фестывалю, якая праходзіла ў зале гарадскага цэнтра культуры і вольнага часу, што па вул. Першамайскай, усе яго ўдзельнікі, гості, гледачы. Але калі на заключным канцэрце зноў загучалі песні, музыка ў цудоўным выкананні калектыва, якія гледачы паспелі палюбіць, лёгкі смутак змяніўся настроем больш узнеслым. Калі сябры развітваюцца, іх дружба выпрабоўваецца часам і мацнее яшчэ больш. У душы кожнага застаецца надзея на новую сустрэчу. Праз два гады яна абавязкова павінна аddyцца зноў на гасцінай гомельскай зямлі.

А незабыўным напамінам аб цікавых, запоўненых творчасцю днях гэтай восені, лепшым калектывам-удзельнікам "Арт-

сесіі-2000" застануцца ўручаныя ім праектарам па культурна-асветніцкай і выхаваўчай работе ГДУ А.В. Лысянковым ганаровыя дыпломы і прызы.

У СТЫЛІ МАДЭРНА

Раз"ехаліся па сваіх блізкіх і далёкіх краінах удзельнікі фестывалю "Арт-сесія". Але свята творчасці на гэтым не скончылася. Пачалася другая яго частка – "Арт-галерэя", у рамках якой праходзілі шматлікія сустрэчы з пээтамі, мастакамі, бардамі. Запрасілі ў сваё выставачныя залы Паляўнічы домік і Саюз мастакоў.

На вечар прэм"ер "Мадэрн", які праходзіў у рамках "Арт-галерэі" у зале ГЦКіА па вул. Першамайскай, сабраліся сапраўдныя аматары сучаснай харэографіі і музыкі. Свой прэм"ерны спектакль – аднаактовы балет "Адпаведнасць" вынесла на суд гледачоў удзельніца і дыпламант многіх міжнародных фестываляў гомельская група "Квадра" (кіраўнік Іна Асламава). Па-свойму цікавая, арыгінальная пластика руху

зельніц калектыву, своеасаблівае музычнае супрадажненне дзейння адкрывала спектакль ад традыцыйнага, класічнага балета. Гэтым і цікавая група, якая шукае і знаходзіц свае фарбы і адцені ў харэографіі.

Авацыямі сустракалі кожную кампазіцыю ў выкананні гомельскай спявачкі – лаўрэата міжнародных конкурсаў аўтарскай і эстраднай песні Зоі Гарынай. У супрадажнені электрагітары гэтая добра вядомая за межамі Беларусі аўтар і выканоўца сваіх блюзовых кампазіцій бліскучка праспявала песні, якія ўвашлі ў яе новы альбом "Ульбка луны". У іх – глыбокія філасофскія разражанні, летуценнасць разам з крыху прыземленымі назіраннямі за паўсядзённым у нашым жыцці. Яе песні знайшли гарачы водгук у сэрцах гледачоў, якія неаднаразова выклікалі аўтара "на біс".

З Гарыну добра ведаючы аматары аўтарскай песні ў з.г. Санкт-Пецярбургу, дзе ў яе шмат сяброў-аднадумцаў. Адна з іх – спявачка Алена Кантар прыехала на гэты канцэрт, дзе пранікнёна выканала песні на верши Зоі.

Цікава паказаў сябе яшчэ адзін калектыв сучаснай харэографіі з г. Гродна – "Тад". Выкананыя ім чатыры мініяцюры ўносялі гледачоў далёка ад реальнасці – у свет фантазіі і мрояў. А вярнула іх з яго ў нашу паўсядзённасць, дзе шмат яшчэ, на жаль, сумнага, харэографічная кампазіцыя, прысвечаная ўсім тым, какі забрай у невядомасць сёлетні трагічны месець жнівень. Гледачы атрымалі вялікае ўзрушэнне ад убачанага на сцэне, настолькі шчымліва дакладна мовай руху паказалі маладыя артысты, якія балюча страчаць самыя дарагіх нам людзей, якія яшчэ многае

Удзельнікі балета сучаснай харэографіі з г. Гродна ў час выступлення на адкрыці "Арт-галерэі".

не паспелі зрабіць у сваім жыцці.

Удзельнікі вечара прэм"ер атрымалі пасля канцэрта ганаровая дыпломы "Арт-галерэя – 2000" з прысваеннем звання лаўрэата.

НАХНЕННЕ ЧАСУ

Менавіта такую назну атрымаў у фестывальнай праграме паказ калекцый адзення маладых мастакоў-мадэльераў. І гэта было, бадай, самое прыгожае і відовішчае дзеяньне з усіх мерапрыемстваў "Арт-галерэі".

Мы думаем пра будучае, але не павінны забываць і пра мінулае, каб узяць з яго з сабой у век наступны ўсё лепшае і рацыональнае. І мода тут – не выключэнне. Гэта імкнулася паказаць маладыя таленты з амаль усіх эксперыментальных лабараторый г. Гомеля.

Змяняліся на подыуме прыгожыя, грацыёзныя дзяўчата і юнакі, апранутыя ў адзенне, народжанае ад палёту бясконачнай фантазіі сапраўдных творцаў, якія паспелі выдатна сябе зарэкамендаваць на розных конкурсах мадэльераў не толькі ў нашай рэспубліцы, але і за мяжой.

Све цудоўныя калекцыі

Выставы

прадставілі А.Шыловіч, Т.Давыдзенка, Н.Сауціна, Н.Жукава (эксперыментальная лабаратория адкрытага акцыянернага таварыства "Камінтэрн"), Л.Святланава, В.Корбл, Г.Драбышэўская (ААТ "8 Сакавіка"), І.Будзікова (аб'яднанне "Гомельтрыкатахбіт"), А.Каратэева, І.Горленка (аб'яднанне "Элегант"), наўчэнка прафетэхвучылішча №20 бытавога аблугоўвання Святланы Карабанцава (дарэчы, вупускніца біяфака ГДУ, інтэрв'ю з якой чытацьце на 3-й стар. газеты) і інш.

Багацце ўбачаных у той вечар мадэльяў захапляла не толькі сваімі лініямі, гамай тканін, але і назнамі – "Лён на рубяжы стагоддзя", "Балтыйскі сон", "Дзяўчына-вясна", "Кантры", "Галівуд", "Яна", "Іспанія", "Дзелавыя сустрэчы", "Стыхія", "Зігзаг удачы".

Асабліва захапленне выклікалі маленкія дэманстрапты адзення – вучні маладых класаў СШ №35 г. Гомеля, у якіх створаны свой дзіцячы тэатр мод.

Пра мастака-мадэльера Валянціну Шапавалаву варты сказаць асобна. Яна вельмі ціка-

Эты інтыгуючы бодзі-арт...

(Заканчэнне на 4-стар.)

КАНФЕРЭНЦЫІ

ПРЫСВЕЧАНА ЮБІЛЕЮ ТЭХНАЛАГІЧНАГА УНІВЕРСІТЭТА

Нядайна ў г. Мінску на базе БДТУ прайшла міжнародная навукова-тэхнічная канферэнцыя "Аўтаматычны контроль і аўтаматызацыя вытворчых працэсаў", прысвеченая 70-годдзю ўніверсітэта. Яе арганізатарамі з'яўляліся Міністэрства адукацыі краіны і Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт.

На 5 секцыях канферэнцыі было заслушана і абмеркавана звыш 90 дакладаў з 22 навукова-даследчых установаў і ВНУ як нашай рэспублікі, так і блізкага замежжа. 8 дакладаў былі заяўлены ад ГДУ імя Ф. Скарыны.

Па проблемах экалогіі

АБ"ЯДНАНЫМІ НАМАГАННЯМІ

У апошнія гады на тэрыторыі Беларусі, якая пацярпела ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС, а таксама ў выніку шырокамаштабнай асушальнай меліярацыі, хімічнага забруджання ўсіх асяроддзяў жывых арганізмаў, прыкметна абастрываліся экалагічныя праблемы. Назіраецца рост генетычных захворванняў і аслабленне імунітэту ў насельніцтва. Сярод аўтактаў жывой прыроды на фоне павелічэння зменлівасці жыццёваважных параметраў арганізмаў адбываецца больш жорсткі стабілізуючы адбор, накіраваны на забеспячэнне цэласнасці і стабільнасці экасістэм. Асаблівую трывогу вызваліцаюць працэсы, якія развіваюцца на тэрыторыях, што выведзены з гаспадарчага абароту ў выніку хімічнага, у тым ліку радыектыўнага забруджання.

Выясненню механізмаў змяненняў, якія працякаюць на гэтых і іншых тэрыторыях, была прысвечана II Міжнарод-

тэматыка прадстаўленых на канферэнцыю работ была вельмі шырокай і прысвячалаася праблемам пабудовы аўтаматычнага кантролю тэхналагічных параметраў неразбуранымі метадамі на аснове электрамагнітных выпраменяванняў у ўльтрагукаўым, аптычным і рэнтгенаўскім дыяпазоне, сістэм кіравання на аснове структурна-параметрычнага сінтэзу для розных крытэрыяў якасці, матэматычных метадаў аналізу і сінтэзу лінейных сістэм кіравання і інш.

Выдадзены зборнік матэрыялаў канферэнцыі.

Тэматыка прадстаўленых на канферэнцыю гаварылі не толькі а卜 праблемах, механізмах працякаючых змен, але і пропаноўвалі варыянты вырашэння праблем.

Удзельнікамі канферэнцыі была пропанавана разнастайная культурная праграма. Так, некаторыя з іх наведалі мерапрыемствы фестывалю "Арт-сесія", а для большасці была арганізавана паездка ў Веткаўскі музей народнай творчасці.

Канферэнцыя эколагаў стала пастаяннай навуковай падзеяй, дзе вучоныя могуць не толькі абмяняцца вынікамі даследаванняў, але і скаардынавацца планы работ і ў выніку павысіць эфектыўнасць экалагічных даследаванняў, якія праводзяцца ў рэспубліцы і сумежных дзяржавах.

А. КУСЯНКОУ,
загадчык кафедры
экалогіі, дацэнт.

СВАЕ ДАСЯГНЕННІ
ДЭМАНСТРАВАЛІ ВНУ

У Беларускім дзяржаўным універсітэце прайшла трэцяя міжнародная выставка "Вузайская навука: прыборы, тэхналогіі, матэрыялы, праграмнае забеспячэнне".

Экспанаты для выставы былі адабраны па трох тэматычных раздзелах: "Малатанажная хімія", "Аналітыка і аналітычнае прыборабудаванне", "Камп'ютэрныя тэхналогіі". У першым з іх выстаўлялася прадукцыя прадпрыемстваў і навуковых арганізацый, ВНУ (рэчывы розных класаў, кампазіцыі рознага функцыянальнага прызначэння), а таксама тэхналогіі для яе маглатаражнай вытворчасці. Тэматычная экспазіцыя па аналітычнаму прыборабудаванню ўключала прыборы, праграмна-аналітычныя комплексы, электронныя камплектуючыя, стандартныя ўзоры саставаў, расходныя матэрыялы, методыкі праабадзору і правядзення аналізу, паслугі ў гэтай галіне.

Найбольш прадстаўнічай была экспазіцыя "Камп'ютэрныя тэхналогіі", сформіраваная па напрамках: інфармацыйныя тэхналогіі ў даваускай адукацыі, інфармацыйныя тэхналогіі для прадстаўнікоў розных дысцыплін ВНУ, дыстанцыйнае навучанне і тэлекаранне, інтэрнет-тэхналогіі, WEB-студыі, АСК ВНУ, наука ў кібернетычнай камп'ютэрнай тэхналогіі і сістэмы прыняцця рашэнняў.

Выставка выклікала жывую цікавасць у выкладчыкаў, вучоных, студэнтаў ВНУ Мінска, спецыялісту прамысловых прадпрыемстваў і арганізацый рэспублікі, замежных гасцей. Тэматычнае накіраванасць яе раздзелаў адпавядала асноўным сучасным тэндэнцыям развіцця і ўкаранення прыкладных даследаванняў і распрацоўк ВНУ. Таму ўдзел ў традыцыйнай выставе дазволіў яе удзельнікам і гасцям не толькі атрымаць неабходную інфармацыю, але і ажыццяўляць контакты, наладжваць сувязі для пашырэння і паглыблення даследаванняў, укаранення навукова-тэхнічных дасягненняў у вытворчасці, адукацыю, іншыя сферы дзейнасці. Наладжванню контактаў, размяннянню сувязей ў значайнай ступені садзейнічала тэматычныя сімінары, прэзентацыі экспанатаў, якія праводзіліся на выставе.

Наш універсітэт быў прадстаўлены распрацоўкамі матэматычнага, фізічнага факультэтаў, інфармацыйна-вылічальнага цэнтра, ПНДЛ перспектыўных матэрыялаў дэманстравала ўзоры паліравальных сусpenзій для апрацоўкі пласцін з крэмніем, кафедра агульной фізікі – праграмы па рашэнню фізічных задач, кафедра вылічальнай матэматыкі і праграміравання – праграмны комплекс для кантролю і дыягностыкі трубаправоды па распрацоўцы, сімуляцыі, адладцы апаратнага і праграмнага забеспячэння мульціпрацэсарных сістэм. Праяўленню цікавасці да экспанатаў універсітэта садзейнічала актыўная дзейнасць стэндистаў: навуковага супрацоўніка В. Гайшуні, інжынера-матэматыка А. Карнейчука, аспіранта А. Кавалёва і В. Шчэрбы.

За актыўны ўдзел у выставе наш універсітэт узнагароджаны дыпломам.

М. ЯРМАЛКЕВІЧ, вядучы інжынер НДС.

Гомельскі ўніверсітэт

Согласитесь, что нет такой девушки, которая за всю свою сознательную жизнь ни разу не держала иголку в руках. Я уже не говорю о "конструировании" косынок и стало любимым делом, увлечением; для кого-то шитье. Но лишь единицы "крайку и шитье" превратили в искусство, профессионализм, в то, что называется "лицом моды". Это талантливые, неординарные личности, для которых создавать одежду стало образом жизни. Имя им — модельеры. Вдвойне приятно, что и в нашем городе живет и творит молодой очаровательный модельер, устремленный человек, интересная собеседница и, между прочим, выпускница нашего университета, вечный студент (как она сама себя называет) Светлана Карапенцева. За плечами у нее Лоевское педучилище, десять лет работы в школе, биофак ГГУ и в данный момент Света учится в Гомельском профтехучилище бытового обслуживания № 20, которое прибрало ее к осуществлению заветной мечты — показу ее моделей. С большим успехом Светини модели были продемонстрированы минувшим летом в кафе "Титаник", и позже Света участвовала в акции "Гомельская прауда" збирая сяйроў.

ІДТИ К НАМЕЧЕННОЙ ЦЕЛИ...

Я предложила своей собеседнице рассказать о себе, своих планах и, конечно, раскрыть секреты моды и красоты. К нашей беседе любезно присоединилась Светина наставница, мастер гр. № 15 Римма Аркадьевна Бородич.

— Светлана, с чего началась твой путь в мир моды?

— Все начиналось постепенно, исподволь. Это только кажется, что человек получает результаты вдруг, неожиданно. В моем примере желание шить было заложено где-то в генах. Моя прабабушка была модисткой, и сейчас в доме как реликвия хранится ее довоенный "Зингер" (между прочим, до сих пор работает). И вообще, в доме у нас все женщины всегда умели шить, у всех есть персональная швейная машинка.

— Скажи, пожалуйста, как к тебе приходят твои модели? Это какие-то образы, ассоциации?

— Помнишь, как у Ахматовой: "Когда бы вы знали, из какого сора...". Иногда идешь по улице, видишь где-то совершенно не различимый силуэт. Взгляд уловил — а воображение уже дорисовало нужные линии. Но в принципе в сознании уже должна быть идея, которую порою долго вынашиваешь. Кристиан Диор говорил, что до сорока лет он и не помышлял о моде, а потом платья на него буквально набросились. У меня примерно также. Бывает, что я закрываю глаза и вижу платья.

— Кто помогает тебе осуществлять кропотливую работу по созданию твоих моделей? Есть ли у тебя постоянная команда?

— Конечно, есть. Это — девушки из моей группы, которые очень мне помогают. Я им благодарна за это. Особо хочу отметить мастера моей группы № 15 Римму Аркадьевну Бородич, без которой моя коллекция не состоялась бы, а осталась на листочках. Только ее желание, инициатива помогли осуществлению моего показа. Было очень сложно, ведь модели, по сути экспериментальные. Нужно было заново разрабатывать конструкции, придумывать обработку. Даже не верилось, что мы, наконец, закончили.

Р.А.Бородич:

— Я случайно заметила у Светы эскизы и предложила сделать коллекцию. Потому что то, что я увидела, мне показалось новым, необычным. Уверена, что Светина коллекция не может никого оставить равнодушным. Конечно, при работе мы столкнулись с трудностями. В первую очередь — проблемы с финансами. Спасибо, помогли

по управление образования, наше училище. Сами бегали по магазинам, частным предпринимателям, выбирали ткани. Очень сложно работать, так как нет соответствующего оборудования, прикладных материалов.

На снимке: модель из коллекции Светланы Карапенцевой.

Девочки где-то выискивали литературу по обработке, вышивке бисером и т.д. Только большое желание помогло нам преодолеть все трудности и представить Светину коллекцию.

— Римма Аркадьевна, легко ли Вам работает вместе со Светой?

— Я бы не сказала, что Света простой человек. Но мне нравится, что она добивается своей цели, умеет отстоять свои взгляды. Конечно, мы спорим, доказываем что-то друг другу. Но я придерживаюсь правила: если учащийся в конечном результате прав, я только рада. Ведь если он спорит, значит ему интересно и он знает толк в нашем деле.

— Каковы планы на будущее? Где можно увидеть ваши модели?

— Мы не собираемся останавливаться. Участвуем в республиканском конкурсе молодых дизайнеров одежды, который является полуфиналом международного конкурса "Новая Россия — XXI век", проводимым благотворительным фондом "Русский силузет". Недавно принимали участие в "Арт-сессии" в родном ГГУ.

— Света, обращаешь ли ты внимание на то, как одеваются молодежь Гомеля?

— Только на это и обращаю (смеется). Конечно, есть у нас люди, которые одеваются стильно. Может быть их одежда и не очень дорогая, но выдержана в одном стиле, гармонично подобраны все детали. Те же, кто одевается "с базара", в глаза не бросаются.

Такие люди не отличаются от большинства.

— Можно ли приобрести твои модели?

— Мы только начинаем, но если у кого-то возникнет желание, можно прийти в училище в нашу группу и сделать заказ. Мы с удовольствием его выполним.

— На какой стиль ты ориентируешься при создании своих моделей?

— Мне нравится романтический, элегантный стиль, но в последнее время перехожу на спортивный.

— Это что, влияние времени?

— Да, потому что спортивный стиль удобен. Он проникает во все стили и направления. Люди ищут комфорта и легкости. В настоящее время существует тенденция использования элементов спортивного стиля даже в вечерней одежде, выполненной из дорогостоящих тканей. Человеку всегда хочется разнообразия.

— Какие цвета, тона ты предпочитаешь?

— Мне нравятся тона, которые сочетаются друг с другом. Не важно, желто-зеленый или красно-оранжевый. Главное, чтобы они гармонировали.

— Светлана, согласна ли ты с утверждением: главное не то, как ты выглядишь, а то, как ты себя чувствуешь?

— Я думаю, что важно и то, и другое. Если ты выглядишь плохо, то и чувствуешь себя соответственно. И наоборот.

— Что ты посоветуешь тем молодым людям, которые обладают какими-то незаурядными способностями, но не имеют возможности представить их на суд обществу?

— Во-первых, под лежачий камень вода не течет. Чтобы себя проявить, надо что-то делать. Я вот не побоялась: перечеркнула все десять лет работы в школе. У Э.Рязанова, помнишь: "Не бойтесь все на карту бросить, пытайтесь жизнь переменить..."

— Что можно носить этой осенью?

— Это опять-таки одежда, выдержанная в спортивном стиле. И может быть даже стиль диффузный, с элементами спортивного. В первую очередь, одежда должна быть качественно выполнена и, конечно, удобной, и комфортной.

— Твои модели в основном для женщин?

— Да, летняя коллекция ориентирована на молодых женщин, но в следующую коллекцию планирую ввести мужские модели. Думаю, это несет некое разнообразие. Мужчина, который находится рядом с прелестной женщиной, должен ей соответствовать.

— Твои пожелания студентам нашего университета.

— Студентам университета я хочу пожелать не сворачивать с намеченного пути, добиться поставленных целей. Кому-то получить диплом, кому-то сделать карьеру. И иметь силу воли, чтобы противостоять тем условиям и неудобствам, в которых мы живем, и добиться успеха в жизни.

Р.А.Бородич:

— Такие учащиеся как Света бывают очень-очень редко.

От автора:

— Добавлю, что повезло всем гомельчанам, потому что они могут гордиться своей талантливой землячкой. Пожелаем Свете творческих успехов, свежих идей и легких дорог. А профтехучилище № 20 пусть радует нас новыми талантами.

Татьяна ЦЕЛЕХОВИЧ, студентка гр.РБ-33 филологического факультета

РАЗАМ З ФРАНЦЫСКАМ СКАРЫНАЙ У ЦАРСТВА ВЕДАЎ

А.Дзюрэра "Меланхолія", створанай на трэх гады рэпера Скарны, ідэяgramma uваходу ў Царства ведаў прададзенава ў язве вайглыбленаага ў сцяне вядомага "магічнага" квадрата з дзвірным званочкам над ім. Сума 34, якая атрымліваетца на любы гарызанталі, вертыкалі ці дыяганалі квадрата, адпавядзе літарам Л-30 і Д-4, якія ў сваю чаргу сімвалізуюць вучонага, выхаванненне і Браму Святла. Брама Святла ў выглядзе брамы на воблаку адлюстравана на гравюры мастака з выявай яго герба.

На "Меланхоліі" — выява тацыльнага дыску (адточвае розум). Латынскае disco — навучыца чаму-небудзь (частковая прыкрыта тканінай і вышчарблена). Гэта метафорычны месяц — Царства ведаў. На дыску сядзіць маленькі путта і рашае нейкую задачу. Італьянскае Putto праз латынскае Puto стварае ідэяgrammu думы і лічыць. Адлюстраванне вялікіх вагай над ім сімвалізуе Карону, якая ўраунаважвае Мудрась і Розум. Левая талерка гэтых сімвалічных вагай — (Біна-розум, развіціе) датыкаеца галавы путта.

Бярэта Скарны датыкаецца жолуд. Парэрт беларускага першадрукара ствараўся ў нямецкамоўнай на той час Празе. Парэрт рабрэзантаваў Скарну ў тым ліку і інтэлектуалам, не ведаючы роднай мовы асветніка. Адукацыя тых далёкіх часоў была пераважна філалагічнай. Для тых часоў харэктэрны вялікая культура тэксту і слова, увага да яго Літары ў пошуку Сэнсу. Мысленне людзей таго часу было вельмі метафорычным. Жолуд — нямецкае Elchel — утрымлівае слова El — яйка і hell — яркі (аб святы). Хель сугучна Геліасу, hel — лекавы (сродац). Такім чынам выява жолуда — своеасаблівы дублікат сыгнета беларускага першадрукара.

На парэрце Скарны адлюстраванне капітэля — маленькіх калонак Еноха (на іх ён накрасліў першыя знакі пісьменства) упрыгожаны саларным парэртам асветніка ў выглядзе Еноха. Ініцыял літары О істраваны і ў кірылічнай азбуцы заўвеца ён.

Асветніцкая сімволіка знака "вагі" і сыгнета Ф.Скарны пацвярджаеца выяўленымі ідэяgrammami старэйшага яго сучасніка славутага нямецкага мастака А.Дзюрэра.

Галоўны змест знака "вагі" Т — чалавек калія Брамы Святла — Δ (дэльта) — увахода ў Царства ведаў, якое, у сваю чаргу, адлюстравана на сімваліце заслугоўшага пісьменства. Парэрт рабрэзантаваў Скарну ў тым ліку і інтэлектуалам, не ведаючы роднай мовы асветніка. Адукацыя тых далёкіх часоў была пераважна філалагічнай. Для тых часоў харэктэрны вялікая культура тэксту і слова, увага да яго Літары ў пошуку Сэнсу. Мысленне людзей таго часу было вельмі метафорычным. Жолуд — нямецкае Elchel — утрымлівае слова El — яйка і hell — яркі (аб святы). Хель сугучна Геліасу, hel — лекавы (сродац). Такім чынам выява жолуда — своеасаблівы дублікат сыгнета беларускага першадрукара.

Скарна працаўаў у імя будучыні. На ініцыяле літары П, якім пачынаеца глава 49 "Ісуса Сірахава" і слова ПАМЯЦь, адлюстраваны пясочны гадзіннік, верхняя камера якога і пай-круглая перакладзіна літары — сімвалы БУДУЧЫНІ. Ніжняя камера — сімвал былога, з якога праастае расток у БУДУЧЫНЮ. Гэта разумнае, добрае, адвечнае, якое насеяў наш першадрукар.

Мікалай ПАЛКОЎНІЧЭНКА, мастак.

Таццяна КАХАНОУСКАЯ, выпускніца ГДУ.

ДЛЯ ДУХОУНА-МАРЛЬНАГА АДРАДЖЭННЯ

Напачатку лістапада ў г.Мінску адбыліся VII Свята-Ефрасінскія педагогічныя чытанні "Традыцыі і перспективы праваслаўнай адукацыі ў наўсяходзячым тысячагоддзі". Ад нашага універсітэта ў іх прынялі ўдзел доктар філалагічных навук, прафесар кафедры беларускай мовы У.В.Аніченка і старши выкладчык кафедры ўсеагульнай гісторыі Я.А.Броўкін. На секцыі вышэйшай школы і сярэдніх спецыяльных навучальных установ яны выступілі адпаведна з дакладамі: "Царкоўны руска-беларускі слоўнік" (за заказу Беларускай праваслаўнай царквы пад кіраўніцтвам Уладзіміра Васілевіча складаеца ў нашым універсітэце) і "Хрысціянская духоўная ідэя супраць дзэн-будызму" (з вольнай работы са студэнтамі).

Супрацоўніцтва царквы з сістэмай адукацыі ў нашай краіне, як адзначалася на педагогічных чытаннях, можа і павінна стаць асновай духоўнага адраджэння грамадства.

Надзія БІЛЫХАСКІЕ
Літаратура беларуская
і беларускія пісьменнікі
заслугоўшы на
сімвалічных вагах

Літаратура беларуская
і беларускія пісьменнікі
заслугоўшы на
сімвалічных вагах

Кнігі наших вучоных

ДЛЯ СПАЗНАННЯ НЯЗВЕДАНАГА

Яшчэ зусім нядаўна ў дапытліваі і самастойна думаючай часткі студэнцкай моладзі быў "халаднаваты" адносіны да сацыяльна-палітычных дысцыплін. Прычынамі такога скепсіса выступалі пераважнасць традыцыйнальнаму над наўзіном у пастаноўні і растлумачэнні предмета, слабая сувязь паміж тэорыяй і практыкай. Што ж тычыцца філософіі, дык для некаторых гэты предмет з'яўляецца незразумелым, уяўляеца гаварыльняй, далёкай ад істотных жыццёвых задач. У многіх людзея яшчэ не "выветрылася" думка, што філософія быццам уяўляе сабой аўтаномнае царства розуму, не мае ўласных рэальных проблем. Аўтарытэт філософіі паніжаўся з-за вульгарных, некампетэнтных адносін да некаторых дасягненняў прыродазнаўства і тэхнікі: генетыкі, кібернетыкі і г.д. Адарванасць ад жыцця іншы раз абарочвалася ў празмерную прыцягальнасць да практыкі, утылітарызму. Переадolenне элементаў дагматызму і скалісткі, адарванасці ад дасягненняў сусветнай навукі і грамадской думкі, зварот да актуальных, гуманістычных, экалагічных і іншых проблем закліканы павысіць пазнавальную цікавасць да філософіі кожнага, хто яе вывучае.

Г.Гегель у сваіх лекцыях па гісторыі філософіі меркаваў, што тое, аб чым нічога не ведаеш, нельга ні любіць, ні ненавідзець. Вынесі свае ўзважаныя адносіны да філософіі – азначае вывучыць яе асновы. Вучэбны дапаможнік доктара філалагічных навук прафесара, акадэміка Міжнароднай акадэміі амэлагічных навук, акадэміка Беларускай акадэміі сацыяльных навук, загадчыка кафедры філософіі нашага ўніверсітэта У.М.Калмыкова "Основы філософіі", які нядаўна аддрукаваны ў выдавецстве "Вышэйшая школа" (Мінск) з грыфам Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, і зусім нядаўна стаў здабыткам чытачоу, у пэунай ступені вырашае гэтую задачу.

У дапаможніку шырока выкарыстаны матэрыялы навуковых публікаций і

падручнікаў, выдадзеных за апошнія гады ў Расіі, Беларусі і на Украіне. Па шэрагу пытанняў зроблена спроба канцептуальная ўзбагаціць асобныя філософскія палажэнні. Выкарыстаны ідэі, асабліва па проблемах сацыяльной філософіі, антрапалогіі і дыялектыкі, выкладзены аўтарам больш чым у 140 навуковых публікацыях, у тым ліку ў 7 манаграфіях і артыкулах у зборніках (МДУ, БДУ і інш.), часописах ("Філософские науки", "Социально-политические науки", "Социальный и политический журнал", "Беларуская думка").

Аўтар зыходзіц з таго, што неабходна арыентызація на пэўны мінімум ведаў па усяму курсу філософіі, зварот да класікі (проблематыка філософіі фарміравалася на працягу больш 2,5 тыс. гадоў) і разам з тым да найважнейшых дасягненняў у галіне навукі і філософской думкі. Комплекснае ўяўленне аб філософіі знайшло сваё адлюстраванне ў раздзелах дапаможніка "Самавызначэнне філософіі і яе гісторыя", "Аналогія", "Дыялектика", "Гнасеалогія", "Сацыяльная філософія", "Гістарычны практэз. Футуралогія". Глабальная праблемы" і іншых.

Сучасная філософія (асабліва постмадэрнізму) пазбягае ўсіх форм манізма і універсалізацыі, апавяшчае множнасць, канкурэнцыю філософскіх вучэнняў і навуковых канцэпцый, што мае на ўвазе пераацэнку фундаменталізму, прызнанне мнагамернага образа рэальнасці і адпаведнай множнасці пісання і пунктаў гледжання. Разам з тым, плюралізм здольны нараджаць уседазволенасць, бязмежнасць, інтэрпрэтацыю. Выход бачыцца ў тым, каб сумясціць магчымасць для знаёмства студэнтаў з рознымі філософскімі падыходамі з пэўнай метадалогіяй. У якасці той аўтар выбраў дыялектыка-матэрыялістичную арыентацыю. Я абаліраецца, але не зводзіца да марксізма-ленінізму, пераадольвае яго асобныя памылкі і недахопы, творча засвойвае дасягненні сучаснай навукі і філософской думкі (у тым ліку ідэалістычнай). Напрыклад, на апрацоўкі аналітычнай і лінгвістычнай філософіі, фенаменалогіі, кібернетыкі, тэорыі інфармацыі,

сінергетыкі і г.д. Проблемам сінергетыкі, якая бурна развіваецца ў апошнія 30 гадоў, у дапаможніку ўзделана асабліва шмат увагі. Арыентызація на дыялектыка-матэрыялістичную метадалогію не выключае ва ўмовах духоўнага плюралізма фарміраванне поглядаў, якія дапускаюць варыянтынасць светапоглядовых пераваг. Самастойныя раздумы над матэрыялам садзейнічаюць развіцію свабоднага і творчага мыслення навучэнцаў.

Аўтар дапаможніка зыходзіц з таго, што гісторыя філософскіх ідэяў арганічна уплещена ў тэарэтичныя матэрыял па філософіі. Філософская самапазнанне цесна ўзаема-звязана са светаразуменнем. Прывадаючы да сваіх крываці, філософія падыходіць да разумення глыбін Універсума, чалавека і чалавечнасці. Акрамя асобнага раздзела па гісторыі развіція філософскіх вучэнняў, кожная тэарэтичнае тэма (аб быцці, матэрыі, прыродзе, свядомасці, дыялектыцы, чалавеку, асобе, культуры, грамадстве) пачынаецца з гісторыка-філософскага аналізу адпаведнага паняцця.

Сучасная рэчаіснасць дыктуе неабходнасць думаць і дзеяніцаць канструктыўна-крытычна, творча, дыялектычна. Засвяне філософіі дапамагае авалодаць гэтымі мацтствамі.

У.М.Калмыкоў прапануе разглядаць свой вучэбны дапаможнік як адну з папярэдніх ступеняў па фарміраванню прымальнай інварыянтнай структуры выкладання філософії. Філософскія абавязкі і дакладная метадалогія дапамагаюць накіраваць пошуки на правильнае адлюстраванне навежшага этапу ў гісторыі, даць чалавеку асноўныя каштоўна-спектавоглядовые арыентыцы ў сэнсіяльным складаным свеце, прагназаваць яго далейшую дынаміку.

На жаль, вельмі карысны і папулярна напісаны дапаможнік выдадзены нязначным тыражам – усяго 1000 экземпляраў. Азнаёміца з ім можна толькі ў чытальных залах ВНУ і публічных бібліятэках. Вельмі пахвальна, што аўтар працуе над яго дапаўненнем для новага выдання.

Б.ВАЛОДЗІН.

БЕЗ БУМАЖКИ – ДОМ БУКАШКА...

на наследство.

А может случиться ситуация, рассказанная мне случайным попутчиком из Гомельской области в поезде Гомель-Минск. К больному отцу и парализованной уже четыре года матери вернулась на жительство дочь с двумя малолетними детьми и без средств к существованию. Выписалась на прежнем месте и обратилась за пропиской в местный сельсовет. Прописаться надо было срочно, в течение 30 дней, как и требуют законы приграничной зоны. Но не тут-то было. Коль техпаспорта на дом нет, его площадь неизвестна, значит, и прописать дочь без этого нельзя. На оформление техпаспорта, кроме денег, нужно больше месяца времени. Как тогда зарегистрироваться в течение 30 дней?

В отчаянии человек обращается в юридическую консультацию, пишет письма в редакции газет, надеясь, что здесь поправят того, кто поступил по отношению к нему несправедливо, превысил свои полномочия. В конце концов, чтобы застраховать дом по обязательному страхованию, никто ни обмера, ни техпаспорта не потребовал, уплатил 7000 рублей и будь здоров. Увы, уважаемые сограждане, никакого

злоупотребления должностными обязанностями по отношению к вам не допущено. С вас потребовали то, что требует Гражданский кодекс. И эти его строгие постулаты надо иметь в виду всем владельцам частных домов и квартир, именуемых в этом документе недвижимым имуществом.

Без бумажки они, как и человек, букашки.

Конечно, нельзя сказать, что регистрация недвижимости – процедура ненужная. В конце концов у каждого собственника на руках должен быть полновесный документ на эту собственность. К рынку ведь идем. Но учитывая то, что мы много лет жили при социализме и этого не требовалось, неужели нельзя было с момента "икс" выдать техпаспорта всем, пусть и за небольшую плату, но без нервотрепки, лишнего хождения по инстанциям за справками? Знаю, что науку всеобщей паспортизации недвижимости, а это касается дач и гаражей ГСК, вынуждены осваивать зачастую уже немолодые люди.

С.ЖАГОРОВ,
ст. преподаватель кафедры
теории и истории
государства и права.

Фестывальны дзённік

СВЯТА АКРЫЛЕННЯ ДУШ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-2 стар.)

ва і пленна працуе не толькі ў традыцыйнай модзе, але з'яўляеца прадстаўніцай такога пакуль што многім невядомага напрамку стылю як бодзі-арт (даслоўна, мастацкі роспіс на целе чалавека). Сказаць словамі пра тое, што было паказана на подыуме, значыць, не сказаць нічога. Трэба бачыцца гэтым дзіўную фантазію малюнку і фарбаў на ўласныя вочы. А выканана яна была В.Шапавалай разам з Валерыем Шоманам.

Рэальны і фантастычны свет... Дзіўны, чароўны, прыгожы... У такіх вымярэннях паўстай ён перад намі ў той вечар на подыуме актавай залы ГДУ.

Замест пасляслоўя

Гэтыя нататкі, што ўвайшли ў фестывальны дзённік, канешне, не даюць поўнага адлюстравання шырокай праграмы "Арт-сесіі". Паспесь убачыць усе было немагчыма, бо былі супадзенні ў адзін дзень двух канцэртаў. Аднак, мне думаецца, абы больш значным чытачы газеты, якім не давялося трапіць на мерапрыемства фестывалю, даведаліся. Можна яшчэ нагадаць, што цікавым атрымаўся творчы вечар вядомага ў ГСД барда з Адэсы Віктара Байрака, а таксама фестываль тэлев-

ізійных праграм, у якіх прынялі ўдзел маладыя журналісты Беларусі. Многія тэлепраекты атрымалі дыпломы "Арт-галерэя-2000", сярод іх і праграмы "Тэледа", "Эрудыт-лато" Гомельскай студыі тэлебачання.

Дзеля абыквынай асабістасці, трэба сказаць і абыдомых момантах, якіх, на жаль, у арганізацыі селетній "Арт-сесіі" хапала. Адчуліся яўнай недапрацоўкай аргамітата ў размеркаванні запрашальных білетаў і іх працягу на канцэрты непасрэдна ў калектыве нашага ўніверсітэта, як галоўнага арганізатора такога маштабнага мерапрыемства. Чаму пры такім ажыялажы на гэтыя билеты (уяўным ці сапраўдным?) неканцэрты канцэрты праходзілі ў паустых залах? Горкі "сюрпрыз" атрымалі таксама глядачы, якія вельмі хацелі паглядзець выступленні мінскай студыі балета А.Духавай "Тодес" і групы "Ляпіс Трубецкой", як гэта было абяцана ў праграме "Прывітанне, фестывал!" – канцэрт сарваўся. Не адбываўся і запланаваны дыскатэক для студэнтаў...

Калі ўлічыць, што фестываль "Арт-сесія" – па ліку ўжо чацвёрты, і пэўныя волыт ў яго арганізацыі, канешне, павінен быць, прапаку і недапрацовак, якія многім сапсавалі настрой, можна было б дапусціць намно-га меней.

Т.ДУБЯК.

Фота У.ЧЫСЦІКА.

здольнасці прайвілі ўдзельнікі ў пастычным конкурсі.

Час ад часу "разбаўлялі" вечар цудоўныя песенныя кампазіцыі на беларускай і рускай мовах студэнтак першакурсніц філфака Аксаны Волкавай і Анастасіі Бараш. Падсалоджваў вечар добра арганізаваны салодкі стол, за што вялікі дзякую трэбасказаць нашаму выхавацелю-культурнага і галінай Мікалаеўнай Асенькінай.

Пачатак вечара абяцаў шмат цікавых конкурсаў і нумароў, а студэнцікае кафэ інтэрната, на вялікі жаль, так і не змагло ўмясніць усіх жадаючых.

Вядучыя вечара – пэцікурніцы філфака Таццяня Пятрунка і Кацярыны Янкові – падрыхтавалі і правялі шмат цікавых, прыхільна сустрэтых гледачамі нумароў. Цяжка было ўтрымацца ад смеху, назіраючи за ўдзельнікамі конкурсаў "Мумія", "Вадзіцелі" і інш. А як прыемна ўспомніць дзяцінства, пабываўши ў старой добраі казцы, дзе нашы студэнты даволі нялага ўдзельнічалі побач з гасцямі. На "ура" быў сустрэты традыцыйны конкурсы прыпевак, а вялікія літаратурназнаўчыя

"Вашы дзяячы і хлопцы мяне вельмі ўразілі", – сказала Г.М.Асенькіна. – Цудоўныя галасы, вялікі талент і пачуццё гумару – такому варта пазайздросціць!"

Напрыканцы свята студэнты абліняліся памятнымі падарункамі – буклетамі сваіх ВНУ, дамовіліся сустрэцца зі снегні ў сценах інтэрната №1 ГДТУ імя П.О.Сухога.

I, канешне, завяршила вечар любімая ўсімі святочная дыскатэка.

Сяргей АРЦЁМАЎ, студэнт гр.БА-33 філалагічнага факультэта, жыхар інтэрната №1.

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАҮНЫ УНІВЕРСІТЭТ
ІМЯ Ф.СКАРЫНЫ

аб" яўляе конкурс на замяшчэнне вакантных пасад па кафедрах:

- вышэйшай матэматыкі – дацэнта;
- тэорыі і методыкі фізічнай культуры – старшага выкладчыка;
- спартыўных дысцыплін – заг.кафедры.

Тэрмін падачы заяў – не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.

Заявы накіроўваць на адрес: 246699, г.Гомель,
вул.Савецкая,104.

РЭКТАРАТ.

Р